

▶ PŘIPRAVTE VAŠI OBEC NA ZMĚNU KLIMATU str. 5

- ▶ BUDIŠOV MÁ **MODERNÍ ENERGETICKOU INFRASTRUKTURU** str. 6
- ▶ PŘINÁŠÍME **HARMONOGRAM VÝZEV OPŽP NA ROK 2020** str. 20
- ▶ **OD PŘÍRODY** BYCHOM SE MOHLI UČIT STÁLE str. 26

Vážené čtenářky, vážení čtenáři,

podzim je v plném proudu a spadání listů hezky voní. Bohužel je v plném proudu i topná sezóna a to už někdy tak voňavě není. Něco je cítit ve vzduchu, někdy je to i vidět. Dobrou zprávou je, že starých kotlů postupně ubývá a nahrazují je nové, ekologické. Svou zásluhu na tom mají kotlíkové dotace, o které zájem rok od roku stoupá.

Změna klimatu je stále velkým tématem. Zřejmě je to tím, že klima se mění, ať už si o tom člověk myslí cokoliv. Budeme se muset přizpůsobit, nefunguje to tak, že na změnu klimatu uděláme bububu a ta se lekne a rozmyslí si to. Kdepak. Lidé se mohou připravit, k tomu vybízí i první výzva z Norských fondů, která přidá peníze na tvorbu adaptační strategie. To jsou takové notičky, podle kterých se dá udělat to a zas tohle – a všichni dohromady uděláme moc.

Oblíbené jsou sítě. Teď mám na mysli ty sociální, ale v Budišově na to šli jinak: postavili si chytrou energetickou síť. Budovy jsou propojeny, energetické zdroje jsou propojeny, všechno se to propočítává, optimalizuje.

Na závěr si dovoluji nevyžádanou radu. Můžete využívat digitální verzi našeho časopisu, Prioritu vám pošleme e-mailem přímo v den vydání, ještě teplou. K odběru se můžete přihlásit na www.priorita.cz, kde také najdete všechna vydaná čísla. Ušetříme papír, tiskařské barvy, dopravu a nezatížíme životní prostředí. Pokud nedáte dopustit na papírovou verzi, prosíme o správné vytrídění recyklovatelného obalu i časopisu.

Děkuji a přeji hezké dny.

JAN RÖDLING
šéfredaktor

NA PODPORU A ROZVOJ OBCÍ V NÁRODNÍCH PARCÍCH JE K DISPOZICI 100 MILIONŮ KORUN

Foto: archiv SFŽP ČR

Jen necelé dva měsíce stačily minulý rok k tomu, aby se z Národního programu Životní prostředí vyčerpalo 100 milionů korun, které Ministerstvo životního prostředí vyhradilo na rozvoj obcí ležících na území národních parků. Nyní ministerstvo přichází s obdobnou nabídkou a z rozpočtu Státního fondu životního prostředí ČR uvolnilo dalších 100 milionů.

Obce či správy národních parků tak mají šanci investovat do opravy svých komunikací a veřejných prostranství, snížit světelné znečištění, spolufinancovat nákladnější projekty podpořené z Operačního programu Životní prostředí nebo zlepšit povědomí o ochraně životního prostředí. Žádosti o dotace přijímá Státní fond životního prostředí ČR od pondělí 18. listopadu.

„Obce v národních parcích jsou důležitým článkem a partnerem v ochraně našich nejvzácnějších přírodních památek a ekosystémů. Do jejich rozvoje investujeme dlouhodobě a oblasti podpory nastavujeme podle aktuálních potřeb. Cílem těchto investic je zlepšit kvalitu života místních lidí, napomoci udržitelnému rozvoji obcí, zlepšovat zázemí pro návštěvníky a rovněž podpořit informovanost o ochraně přírody v národních parcích,“ uvádí ministr životního prostředí Richard Brabec.

O tom, že jsou investice rezortu opravdu potřebné a vítané, svědčí stále vzrůstající zájem ze strany obcí. „Od roku 2010 jsme ze zdrojů Státního fondu životního prostředí ČR podpořili celkem 277 projektů částkou 242 milionů korun a jen z poslední dotační výzvy jsme přispěli 98,4 milionu korun na realizaci 74 nových projektů. Nyní budou mít šanci na úspěch desítky dal-

ších projektů, aktuálně jsme pro ně připravili opět 100 milionů korun,“ říká Richard Brabec k nově vyhlášené výzvě.

Dotace půjdou na nové cesty, výměnu veřejného osvětlení i servis pro turisty

Starostové, správy parků a další zájemci budou moci dotační prostředky využít na opravy komunikací, turistických cest, cyklostezek a chodníků, revitalizaci veřejných prostranství, ale i na sanaci padajících skalních masivů. Mezi podporovanými aktivitami nebude chybět ani výměna zastaralého veřejného osvětlení za pouliční osvětlení úsporné a šetrné k lidem i přírodě. Toho se letos díky dotaci už dočkali například občané Svobody nad Úpou, Černého Dolu či Krásné Lípy, zatímco opravené cesty nově používají obyvatelé a návštěvníci Mladých Buků, Železné Rudy, Volar či Stach na Šumavě.

Příspěvek mohou obce čerpat i na zpracování rozvojových dokumentů a studií s důrazem na životní prostředí nebo na modernizaci turistických informačních center. Z programu budou již tradičně podpořeny vzdělávací a informační pro-

V PRÁŠÍLECH opravili silnici,
VE VOLARECH mají nové lampy.

Foto: archiv SFŽP ČR

jekty správ národních parků a neziskových organizací, jejichž hlavní náplní je ekologická výchova a osvěta. Podobně jako například nedávno v Krkonošském národním parku pomůže dotace uhradit projekty, které interaktivní formou vzdělávají a rozšiřují povědomí o ochraně přírody.

Stejně jako v minulé výzvě může být dotační titul doplňkovým zdrojem pro financování projektů, které podporu čerpají i z evropských fondů v rámci Operačního programu Životní prostředí. „Podpoříme projekty spolufinancované v jakékoliv z pěti oblastí podpory Operačního programu Životní prostředí, ať se jedná o čištění odpadních vod, dodávku pitné vody, odpadové hospodářství, energetické úspory u veřejných budov, či opatření posilující ekologickou stabilitu krajiny a biodiverzitu,“ uvádí Petr Valdman, ředitel Státního fondu životního prostředí ČR.

Podpora infrastruktury a vybavenosti u jednoho projektu vzrostla nově až na 5 milionů

Výhodou dotačního programu pro obce v národních parcích je pouze minimální spoluúcast ze strany žadatelů. „Příspěvky se mohou pohybovat od 50 tisíc do 5 milionů korun, a to v závislosti na typu aktivity, přičemž dotace může pokrýt většinu, tedy až 85 % uvažovaných výdajů na projekt. Nově jsme letos navýšili horní hranici podpory u dvou aktivit: na rozvoj vybavenosti a infrastruktury obce přispějeme na jeden projekt až 5 milionů korun, u rozvojových studií a územních plánů až 1 milion korun,“ upřesňuje Petr Valdman.

Žadatel si přitom může podat libovolný počet žádostí, v tom případě může souhrnná výše dotační podpory dosáhnout opět 5 milionů korun. Jinak je tomu pouze u projektů spolufinancovaných z OPŽP, kde se

může celková výše dotací vyšplhat na 5 % celkových způsobilých výdajů.

Ani letos není předem určeno, kolik prostředků z celkové 100milionové alokace půjde na jednotlivé aktivity. Dána je pouze spodní hranice u dvou oblastí, kde projektová příprava trvá déle. Takže skoro třetina prostředků, tj. 30 milionů korun, bude investována do modernizace infrastruktury a dále minimálně 15 milionů půjde na výměny veřejného osvětlení.

Příjem žádostí začíná v pondělí 18. listopadu 2019, s podáním neotálejte

Výzva je nesoutěžní, dotační projekty se tedy budou schvalovat průběžně a úspěšně mohou všichni, kteří podají žádost včas a vyhoví podmínkám dotační výzvy. S podáním žádostí by proto žadatelé neměli váhat. V případě minulé dotační výzvy musel být pro velký zájem příjem žádostí ukončen předčasně, a to již necelé dva měsíce po spuštění.

Žádosti o dotace do výzvy č. 8/2019 mohou podávat obce, správy národních parků, příspěvkové organizace, spolky i jiné právnické osoby od 18. listopadu 2019 do 31. března 2020 nebo do vyčerpání celkové částky přes elektronický systém AIS SFŽP ČR.

Zásadní podmínkou programu je, že projekty musí být zrealizovány na území obcí, jejichž katastrální území zasahuje do území národního parku ČR (bez ochranných pásem). Pouze vzdělávací a osvětlové projekty či projekty spolufinancované z OPŽP mohou být uspořádány i na území, které zasahuje do ochranného pásma národního parku či do navazující chráněné krajinné oblasti. ●

ECHO

Doudleby nad Orlicí se dočkají nové kanalizace

Městys Doudleby nad Orlicí začne stavět novou splaškovou kanalizaci. V obci bydlí okolo 1800 obyvatel a současná kanalizace je zastaralá. Nová stavba přispěje k lepší kvalitě vody v Divoké Orlici, kam se část odpadní vody dostává. Výhledově se na více než dvanáct kilometrů dlouhou kanalizaci napojí téměř pět set objektů. Součástí sítě bude i sedm čerpacích stanic. Akce je podpořena z Operačního programu Životní prostředí.

V Kralupech dokončí Park přátelství

V Kralupech Na Cukrovaru budou v druhé polovině listopadu dokončeny práce na obnově prostranství, které nově ponese název Park přátelství. Pojmenování je reakcí na loňské podzimní události spojené s výročí 100 let republiky, kdy zde byly vysazeny stromy partnerských měst. Obnoveny budou veškeré plochy a prvky veřejné zeleně, dojde rovněž na založení trvalkových záhonů a trávníků. Město využije dotaci z Operačního programu Životní prostředí, která se vztahuje na výsadbu zeleně.

Jak zapojit modro-zelenou infrastrukturu do veřejného prostoru?

Zveme vás na mezinárodní konferenci Počítáme s vodou 2019. Letošní ročník se zaměří na re-

talizace veřejných prostor se zapojením

modro-zelené infrastruktury. Domácí i zahraniční řečníci se podělí o své zkušenosti s integrací modro-zelené infrastruktury při stavbě měst, její nezastupitelnou úlohou při zvyšování odolnosti měst vůči změně klimatu a s ní spojeným vlnám veder i přívalem srážek i s problematikou omezeného prostoru, o nějž se modro-zelená infrastruktura musí dělit s inženýrskými sítěmi a dopravními stavbami. Závěrečná panelová diskuse širokého spektra odborníků se bude týkat klíčových momentů revitalizace měst. Konference bude 27. listopadu na Novoměstské radnici v Praze, od 9:30 do 16 hodin. Je potřeba registrace, nejpozději do 22. 11. Více na www.pocitamesvodou.cz.

V OBCÍCH VYROSTOU DESÍTKY NOVÝCH ÚSPORNÝCH VEŘEJNÝCH BUDOV

Foto: archiv SFŽP ČR

Základní či mateřské školy, sportovní haly, kulturní domy či nemocniční pavilony, to jsou příklady moderních a energeticky pasivních novostaveb, do jejichž výstavby se pustí řada měst a obcí po celém Česku. **V aktuálně uzavřené dotační výzvě v Operačním programu Životní prostředí zaměřené právě na podporu pasivní výstavby na Státní fond životního prostředí ČR dorazilo na čtyři desítky žádostí s požadavkem na dotaci ve výši 1,2 miliardy korun.**

Veřejné budovy postavené v pasivní standardu mají velmi nízkou spotřebu energií, což přináší ekologické i ekonomické výhody. Náklady na jejich výstavbu jsou sice o něco málo vyšší, ale díky nízkým provozním výdajům je jejich návratnost poměrně rychlá. S investicemi navíc pomáhá Operační program Životní prostředí, stavitel může získat nazpět až třicet procent celkových způsobilých výdajů projektu.

„Dříve bylo možné získat dotaci pouze na vícenásobné dosažení pasivního energetického standardu, to jsme změnili a podporu zvýšili. Ukázalo se to jako dobrý krok. Státní správa a samospráva by měly jít v pasivní výstavbě příkladem a jsem velmi rád, že je o dotace takový zájem,“ říká ministr životního prostředí Richard Brabec.

Žádosti o dotace mohly obce, města, kraje a další subjekty podávat průběžně od

4. dubna 2017 do konce října letošního roku. Zájem o ně byl opravdu mimořádný. Celkem se sešlo 39 projektů s požadavkem na dotaci ve výši 1,2 miliardy korun a alokace výzvy tak byla překročena o více než 700 milionů korun. „Došlé projekty byly schvalovány průběžně, aby se žadatelé mohli co nejdříve pustit do jejich realizace. Schváleno již bylo na pětadvacet projektů, některé z nich jsou již dokončeny nebo jsou v realizaci,“ informuje Petr Valdman, ředitel Státního fondu životního prostředí ČR.

Nový školní rok ve zbrusu nové pasivní škole tak letos zahájili například ve středoevropských Psárech. Podobně je tomu v Malém Újezdu na Mělnicku, kde vyrostl nový školní pavilon, protože původní budova už nestačila potřebám obyvatel. „Máme moderní prostory odpovídající výuce 21. století, vznikla nová přírodovědná učebna, máme komfortnější a zdravější prostředí pro

učení. Úsporná budova slouží i jako názorná pomůcka pro environmentální výuku,“ vyjmenoval některé přínosy starosta Malého Újezdu Jaroslav Peleška. Jak v Psárech, tak v Újezdu výstavbu podpořila dotace z Operačního programu Životní prostředí.

Dotace na výstavbu i renovace budov

Další příležitost požádat o dotaci na výstavbu v pasivním standardu budou mít obce a města na jaře příštího roku. Nová výzva se otevře 2. března a žádosti bude možné podávat až do 2. března 2021. Vedle dotací na výstavbu nových veřejných budov v pasivním standardu nabízí ministerstvo také finanční podporu na jejich energeticky úsporné renovace. V současné době je až do 3. února 2020 otevřená výzva s číslem 121. v Operačním programu Životní prostředí. ●

NORSKÉ FONDY: JE VAŠE OBEC PŘIPRAVENA NA ZMĚNU KLIMATU?

Státní fond životního prostředí ČR vyhlásí v listopadu první výzvu z programu Životní prostředí, ekosystémy a změna klimatu. **Tato výzva, pojmenovaná po hlavním městě Norska, nabídne zájemcům milion eur na tvorbu adaptačních a mitigačních strategií na lokální a regionální úrovni.**

„Norské Oslo bylo zvoleno městem Green Capital 2019. Cílem naší čtvrté programové oblasti je poskytnout obcím a regionům prostředky, které usnadní jejich cestu k vyšší odolnosti proti negativním projevům změny klimatu, ať už se jedná o extrémní sucho, přívalové deště, či vysoké teploty. S tím souvisí například ozeleňování, rekultivace parků či instalace drobných vodních prvků do ulic. Právě v Oslu můžeme najít mnoho příkladů dobré praxe, ze kterých můžeme čerpat inspiraci,“ vysvětluje volbu názvu výzvy Ivo Marcin, vedoucí Samostatného oddělení pro řízení Norských fondů.

Žádosti o podporu budou zájemci podávat online pomocí nového informačního systému AIS SFŽP ČR. Žadatelé mohou být všechny subjekty, které jsou v České republice vedeny jako právnické osoby. „Jednou z podmínek pro získání podpory je přijetí vytvořené adaptační strategie výkonným orgánem, který rozhoduje o jejím uplatňování na území, pro které je zpracovávána. Jedná se například o radu kraje či obce či dozorčí radu,“ upozorňuje Petr Valdman, ředitel Státního fondu životního prostředí ČR. Při splnění všech podmínek může být z prostředků Norských fondů pokryto až 90 procent celkových způsobilých výdajů, přičemž žadatel může získat od 5 000 do 50 000 eur na jeden projekt. Bližší podrobnosti budou zveřejněny v textu výzvy. Všechny základní informace o 4. oblasti podpory lze nalézt v Manuálu pro oblast podpory Zmírňování změny klimatu a adaptace na změnu klimatu na lokální úrovni, který je dostupný na stránkách Státního fondu životního prostředí ČR.

„V následujících měsících bude v rámci Norských fondů vyhlášena řada dalších výzev. Program již brzy nabídne také prostředky na realizaci konkrétních adaptačních opatření, která vyvěřejní z vytvořených adaptačních strategií. V rámci nejbližších výzev bude podpořen například monitoring a identifikace hlavních zdrojů znečištění ovzduší či realizace pilotních projektů pro aplikaci výsledků vědecko-výzkumných a inovativních projektů v oblasti zlepšování stavu životního prostředí v ekosystémech,“ informuje Petr Valdman.

Stále je možné podávat žádosti do Bilaterálního fondu

V červenci byla v rámci programu spuštěna výzva, ve které je možné získat prostředky na projekty bilaterální spolupráce mezi českými a norskými institucemi. Touto výzvou bylo žadatelům nabídnuto 100 000 eur. „V tuto chvíli evidujeme žádosti ve výši zhruba 80 procent z celkové alokace. Pro zájemce o projekty mezinárodní spolupráce je tedy stále k dispozici přibližně půl milionu korun. V rámci

projektů, kterým byla doposud schválena podpora, jsme zaznamenali hned několik zajímavých iniciativ, které mají potenciál rozvoje další spolupráce. Registrujeme například projekty, které se zaměřují na ochranu populace tetřívka obecného ve volné krajině či monitoring stavu vegetace a jejich změn ve vztahu ke změně klimatu,“ uzavírá Ivo Marcin. Přehled všech podpořených projektů a podmínky pro získání podpory naleznete na stránkách bf.sfzp.cz.

#EEAchdropcounts

Fondy EHP a Norska letos slaví patnáct let svého působení nejen v České republice, ale také v dalších přijímacích státech Evropského hospodářského prostoru. S cílem přiblížit veřejnosti podstatu a přínosy tohoto finančního mechanismu v oblasti ochrany životního prostředí zahájila Kancelář finančních mechanismů informační kampaň, v jejímž rámci představí některé z úspěšných zelených projektů minulých let. ●

Více informací na: eachdropcounts.eeagrants.org

VÝZVA OSLO / Alokace: 26 000 000 Kč

Podporovaným opatřením je tvorba strategických dokumentů, které stanovují přístup k problémům souvisejícím se změnou klimatu a identifikují adaptační a/nebo mitigační opatření na její působení. Tento typ dokumentu je souhrnně označován jako tzv. adaptační strategie. Podmínkou podpory je přijetí této strategie výkonným orgánem, který rozhoduje o jejím uplatňování na území, pro které je zpracovávána (např. rada kraje/obce, dozorčí rada nebo obdobný výkonný orgán, dle charakteru adaptační strategie). Zpracovávána adaptační strategie musí respektovat národní Strategii přizpůsobení se změně klimatu v podmínkách ČR. Žadatelé mohou být právnické osoby.

V Budišově nad Budišovkou na Opavsku spustili moderní distribuční síť tepla a elektřiny, která v tomto městě zásobuje radnici, kulturní dům a základní školu.

BUDIŠOV MÁ SUPERMODERNÍ ENERGETICKOU INFRASTRUKTURU

DISTRIBUČNÍ SÍŤ

Kogenerační jednotka o výkonu 20 kW_e a 48 kW_t (kombinovaná výroba elektřiny a tepla ze ZP)

Fotovoltaický systém o výkonu 10,54 kW_p (výroba elektřiny ze slunečního záření)

Bateriový systém o kapacitě 19,2 kWh (akumulace vyrobené energie a využití nejen v případě výpadku elektřiny ze sítě)

Kondenzační plynové kotle o celkovém výkonu 268 kW_t

Nabíječka elektromobilů o výkonu 22 kW_e (vlastní ekologickou elektřinou)

Sloučení čtyř odběrných míst elektřiny do jednoho (úspora distrib. poplatků za EE)

Inteligentní měření a regulace včetně výkaznictví (řízení výroby a spotřeby s důrazem na minimalizaci přetoků do distribuce)

1

2

3

„Lokální distribuční síť s prvky smart grid, tedy s inteligentním řídicím systémem a řízením spotřeby, je unikátním řešením. Zajišťuje výrobu elektřiny a tepla za výrazně lepších ekonomických podmínek a s nízkou ekologickou zátěží. „Velmi významným efektem jsou minimální emise, což přispívá ke zlepšení ovzduší ve městě. Nyní budeme odebrat pouze 20 % elektřiny ze sítě, a navíc si vy-

razně levněji vyrobíme teplo pro všechny tři objekty. Současně s projektem jsme pořídili vícemístný elektromobil, který bude sloužit nejen městu, jeho příspěvkovým organizacím a společnostem, ale i spolčům. V rámci projektu jsme vybudovali i veřejnou nabíječku na elektromobily. Roční úspora na elektřinu a teple činí 300 tisíc korun a vyprodukuje o 180 t/rok CO₂ méně,“ říká starosta města Patrik Schramm.

Distribuční síť, uvedená do provozu na začátku října, je funkčním propojením kondenzační mikrogenerační jednotky, kondenzačních plynových kotlů, fotovoltaické elektrárny, bateriového systému, akumulace tepla a nabíječky elektromobilů.

Z hlediska dodávek elektřiny je síť soběstačná z 80 %, a navíc s nižšími nároky na dodávku tepla o 20 %. Předností sítě je

O OBCI

Budišov nad Budišovkou leží v okrese Opava. Má přibližně 2 900 obyvatel. První písemná zpráva pochází z roku 1301. Historické jádro Budišova nad Budišovkou je od roku 2003 městskou památkovou zónou.

Budišov nad Budišovkou leží 30 km západně od Opavy v kotlině mezi Oderskými vrchy a pohořím Nízkého Jeseníku v nadmořské výšce 512 m. Téměř celé území města leží na Moravě, ale malá část katastru na území vodní nádrže Kružberk náležela původně ke katastrům dříve čistě slezských obcí Kružberk a Svatoňovice. Budišov byl založen ve třináctém století jako horní město pány z Kravař při místních dolech na těžbu olova a stříbra. Písemná zmínka z roku 1301 hovoří o městě jako o majetku olomoucké kapituly. V průběhu staletí město vícekrát vyhořelo, značně utrpělo i za třicetileté války.

V letech 1938–1945 byl převážně německý Budišov připojen k nacistické Třetí říši v rámci Sudetské župy. Po druhé světové válce bylo původní německé obyvatelstvo vysídleno a v obci došlo k takřka úplné výměně obyvatelstva.

4

5

CHYTRÁ SÍŤ

Součástí sítě jsou fotovoltaické panely (1), kogenerační jednotka s kondenzačními kotly (2) i nabíječka pro elektromobily (3). Součástí slavnostního zahájení provozu (4) byla i konference (5).

ECHO

Obnova potoků do nich vrací život, potvrdil projekt

K řízení obnovy by mělo docházet vždy po zásazích spojených třeba s úpravou břehů, čištěním koryta nebo opravou mostů. Potvrdily to výsledky mezinárodního projektu. Vyplynulo z něj, že vodní toky po úpravách těžkou technikou je lepší uměle obnovit (restaurovat) než je ponechat samovolně obnovit. Na projektu se podílela Agentura ochrany přírody a krajiny ČR spolu s Lesy ČR a vědeckými institucemi. Navazoval na výzkum chování ryb při úpravách potoků těžkou technikou na horských potocích v Beskydech. Vědci se ve studii zaměřili především na to, jaký vliv má obnova toků na početnost a pohyb ryb, jejich potravu a členitost dna (např. vyvážené střídání peřejí a tůň). Při obnově byly pro ryby vytvořeny úkryty v podobě velkých pařezů a balvanů, vhodná místa pro rybí školky a rozmnožování pstruhů.

Terčino údolí v novém kabátě

Pro návštěvníky se opravují mostky a dřevěné lávky. Ty původní sloužily už více než třicet let a postupně se rozpadaly. Vše by mělo být hotovo do poloviny listopadu. V příští sezóně tedy budou sloužit všem, kteří se do této národní přírodní památky vypraví. Opravy vyjdou na téměř 5 milionů korun. Terčino údolí leží nedaleko Nových Hradů. Parkově upravená krajina s romantickými stavbami a průhledy tu byla utvářena od poloviny osmnáctého století. Původní stromy v alejích dnes poskytují úkryt netopýřům, hnízdí zde dutinová ptáčí, v odumřelém dřevě žijí vzácné druhy hmyzu. Na loukách jsou ponechávány nepokosené pruhy, aby zde mohly přežít a dokončit svůj vývoj vzácné skupiny hmyzu, zejména motýli, které by jinak při velkoplošném sečení z krajiny vymizely.

V Bořeticích postaví čistírnu

Novou čistírnu odpadních vod začnou v březnu příštího roku stavět v jihomoravských Bořeticích. O výstavbě čistírny se ve vinařské obci hovoří řadu let. Stát by měla při příjezdu od Velkých Pavlovic. Bořeticím se podařilo získat dotaci z Operačního programu Životní prostředí. Výběrová komise schválila Bořeticím v srpnu 2018 dotaci z Operačního programu Životní prostředí ve výši 113 milionů korun. Částka bude využita na výstavbu kanalizace a ČOV.

„Nové problémy si žádají nová řešení, a proto je naším cílem, aby tyto netradiční pilotní projekty byly následně přeneseny do běžné praxe a pomáhaly řešit současné naléhavé výzvy spojené se smogem, suchem, odpady nebo s energetickými úsporami. Jsem velice rád, že se nám náš cíl daří plnit a tento projekt je toho jasným důkazem,“ uvádí ředitel Státního fondu životního prostředí ČR Petr Valdman. ●

AKTUÁLNÍ VÝZVY NÁRODNÍHO PROGRAMU ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

Výsadba stromů Ukončení příjmu žádostí: 31. 8. 2020 Alokace: 100 000 000 Kč	Výzva č. 9/2019 je novým dotačním programem na podporu komunitní výsadby listnatých stromů na veřejných prostranstvích. Získat dotaci až 250 tisíc korun, zasadit stromy a zapojit se do celonárodní iniciativy Sážíme budoucnost může prakticky každý. Příspěvek je určen k úhradě sazenic, potřebného materiálu i následné péče o stromy. Žádat mohou všechny subjekty s prokazatelným vztahem k místu realizace projektu s výjimkou politických stran a hnutí.
Podpora obcí v národních parcích Příjem žádostí: od 18. 11. 2019 Ukončení příjmu žádostí: 31. 3. 2020 Alokace: 100 000 000 Kč	Výzva č. 8/2019 umožňuje obcím v našich národních parcích získat dotaci ve výši až 5 milionů korun na snížení světelného znečištění, úpravu či obnovu veřejných prostranství, realizaci environmentálních vzdělávacích a osvětových aktivit nebo na zajištění spolufinancování nákladnějších projektů z OPŽP.
Přírodní zahrady Příjem žádostí: od 3. 2. 2020 Ukončení příjmu žádostí: 31. 3. 2020 Alokace: 250 000 000 Kč	Výzva č. 7/2019 umožňuje proměnu školního pozemku na prostor vhodný pro venkovní výuku a posílení kontaktu dětí s přírodou. Dotaci je možné získat na budování a úpravy dětských hřišť a zahrad v přírodním stylu pro předškolní děti, na pořízení zázemí pro subjekty inspirované konceptem lesní mateřské školy nebo na vybudování a úpravy venkovních areálů a pozemků základních a středních škol a organizací působících v oblasti EVVO.
Ozdravné pobyty Ukončení příjmu žádostí: 31. 12. 2019 Alokace: 40 000 000 Kč	Výzva č. 6/2019 je určena pro školy, školky a jiné dětské kolektivy z oblastí s nejvíce znečištěným ovzduším. Ty se mohou ucházet o finanční příspěvky na uspořádání ozdravných pobytů pro děti s ekologickým výukovým programem. Ozdravné pobyty musí být realizovány v oblastech s vyhovující kvalitou ovzduší.
Vodovody a kanalizace Ukončení příjmu žádostí: 31. 1. 2020 Alokace: 2 500 000 000 Kč	Výzva č. 4/2019 poskytuje prostředky na výstavbu vodovodů, kanalizací a čistíren odpadních vod. Prostředky poslouží obcím ke zmírnění negativních dopadů sucha, k řešení nedostatku pitné vody a zlepšení kvality podzemních i povrchových vod. Peníze je možné použít na výstavbu kanalizace, na ČOV, přivaděče a rozvodné sítě pitné vody, na výstavbu a intenzifikaci zdrojů pitné vody, na výstavbu úpraven vody a posílení akumulace pitné vody. Žádat mohou obce, svazky obcí, městské části hl. města Prahy a další organizace.
Výkup pozemků v chráněných územích Ukončení příjmu žádostí: 31. 12. 2019, nejpozději však do vyčerpání alokace Alokace: 40 000 000 Kč	Výzva č. 1/2019 podporuje výkup pozemků ve zvláště chráněných územích a jejich ochranných pásmech, včetně území navržených a oznámených k vyhlášení. Oprávněnými příjemci podpory jsou správy národních parků a Agentura ochrany přírody a krajiny České republiky.
Podpora obcí v NP Ukončení příjmu žádostí: 17. 1. 2020, již pouze na spolufinancování projektů z OPŽP Alokace: 400 000 000 Kč	Výzva č. 9/2018 již eviduje převis projektů, alokace byla již vyčerpána. V tuto chvíli jsou k dispozici už jen finance, které pomohou s financováním nákladnějších a s ohledem na ochranu životního prostředí v národních parcích i náročnějších projektů, na něž obce získaly dotaci z Operačního programu Životní prostředí.
Průzkum, posílení a budování zdrojů pitné vody Ukončení příjmu žádostí: 18. 12. 2020, nejpozději však do vyčerpání alokace Alokace: 600 000 000 Kč	Výzva č. 2/2018 se zaměřuje na zlepšení zásobování pitnou vodou a vyhledávání nových zdrojů vody pro zásobování obyvatelstva pitnou vodou v odpovídající kvalitě. Do podporovaných projektů patří realizace nových nebo regenerace stávajících zdrojů vody pro zásobování obyvatelstva pitnou vodou, stavba, zkapacitnění, případně rekonstrukce nefunkčních přivaděčů pitné vody a realizace průzkumných vrtů za účelem vyhledání zdrojů pitné vody pro zásobování obyvatelstva.
Likvidace nepotřebných vrtů Ukončení příjmu žádostí: 20. 12. 2019, nejpozději však do vyčerpání alokace Alokace: 20 000 000 Kč	Výzva č. 20/2017 podporuje likvidaci nepotřebných hydrogeologických vrtů, které představují riziko ohrožení životního prostředí, především jakosti či množství podzemních vod, nebo ohrožení zdraví či života obyvatel. Předmětem výzvy jsou vrty, jejichž původním účelem byl průzkum, jímání či monitorování podzemní vody a jež nejsou z hlediska svého původního účelu již potřebné, nejsou již jinak využitelné a představují riziko ohrožení životního prostředí.

AKTUÁLNÍ VÝZVY NÁRODNÍHO PROGRAMU ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

Dešťovka Ukončení příjmu žádostí: do vyčerpání alokace Alokace: 340 000 000 Kč	Výzva č. 12/2017 podporuje udržitelné a efektivní hospodaření s vodou v obcích. Motivuje vlastníky a stavebníky obytných domů k udržitelnému a efektivnímu hospodaření s vodou a snižuje tak množství pitné vody odebrané z povrchových a podzemních zdrojů. Výzva je pokračováním úspěšného programu Dešťovka. O peníze je možné žádat na systémy, které využívají srážkovou vodu pro zalévání zahrady, na splachování toalet, případně na takové systémy, které budou recyklovat odpadní vodu. Výzva je určena pro majitele domů.
Likvidace akutních zátěží Kontinuální výzva Ukončení příjmu žádostí: 31. 12. 2020, nejpozději však do vyčerpání alokace Alokace: 100 000 000 Kč	Výzva č. 3/2017 podporuje odstraňování akutních ekologických zátěží s neznámým původcem. Platí to zejména pro místa v bývalých továrních areálech či opuštěných průmyslových skladech, jejichž majitel je neznámý nebo se k areálu nehlásí. O dotaci mohou žádat kraje, obce s rozšířenou působností i obce, které na svém území mají sklad či skládku nebezpečného odpadu.
Územní studie krajiny Ukončení příjmu žádostí: 31. 12. 2019, nejpozději však do vyčerpání alokace Alokace: 35 000 000 Kč	Výzva č. 14/2016 nabízí obcím kofinancování ve výši 10 procent na projekty územních studií krajiny podpořených z Integrovaného regionálního operačního programu (IROP) v gesci Ministerstva pro místní rozvoj. Podmínkou získání dotace je vydané rozhodnutí o poskytnutí finanční podpory v IROPu, konkrétně v prioritní ose 3 operačního programu, určené na územní studie krajiny. O dotaci mohou žádat obce s rozšířenou působností.

PŘEHLED PLÁNOVANÝCH VÝZEV

Podporovaná aktivita	Přepokládaná alokace (mil. Kč)	Přepokládaný termín vyhlášení	
		2019	2020
Prioritní téma: Boj se suchem a kvalita vod			
Snižování množství vypouštěného znečištění do povrchových i podzemních vod z komunálních zdrojů	1000		3Q 2020
Soustavy domovních čistíren odpadních vod (DČOV)	100	3Q 2019	
	100		3Q 2020
Tematicky zaměřené kampaně	5		2Q 2020
Prioritní téma: Životní prostředí v sídlech a lidské zdraví			
Přírodní zahrady	250*	3Q 2019	
Čisté ovzduší ve městech a obcích	130	3Q 2019	
Sanace havarijních stavů a nelegálních skladů odpadů	200		1Q 2020
Udržitelná doprava – vozidla s alternativním pohonem	100	4Q 2019	
	100		4Q 2020
Snižování emisí ze stacionárních zdrojů	30	3Q 2019	
	30		3Q 2020
Obce v národních parcích	100	3Q 2019	
	100		3Q 2020
Tematicky zaměřené kampaně	5		2Q 2020
Osvěta čisté mobility	20	4Q 2019	
Světelné znečištění	30	3Q 2019	
	30		3Q 2020
Ozdravné pobyty	40	3Q 2019	
Pakt starostů a primátorů pro klima a energii	5		4Q 2020
Prioritní téma: Ekoinovace			
Ekoinovace	100		1Q 2020
Ostatní podporované aktivity			
Podpora environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty – Piliře EVVO	40		4Q 2020
Podpora environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty – Národní síť EVVO	15		1Q 2020
Podpora systému pro zpracování autovraků	40	4Q 2019	
Výkupy pozemků ve zvláště chráněných územích	50		1Q 2020
Projektová příprava pro projekty OPŽP zaměřené na úspory energie a boje s dopady sucha	500*	4Q 2019	

* Uvedená výše alokace je pouze indikativní, konečná výše bude stanovena před vyhlášením konkrétní výzvy.

PROJEKT
V ČÍSLECHCelkové způsobilé výdaje
1 824 832 KčDotace ERDF
1 551 107 KčDotace SFŽP ČR
91 242 Kč

Foto: archiv SFŽP ČR

Foto: archiv SFŽP ČR

Foto: archiv SFŽP ČR

Foto: archiv SFŽP ČR

PROPOJENÍM ZÁCHRANNÉ STANICE PASÍČKA A PŘÍRODNÍ REZERVACE TOULOVCOVY MAŠTALE VZNIKLA NAUČNÁ STEZKA

Krajina Skutečska je malebná. Kdo ji jednou navštíví, chce se sem vrátet. Navozuje pocit pohody, klidu a romantiky. Přírodní rezervace Touloucovy maštale je její součástí a ekocentrum a záchraná stanice Pasíčka s ní sousedí. Dnes je díky OPŽP propojuje naučná stezka Maštale a to není to jediné, co tu v rámci projektu Návštěvnícká infrastruktura v PR Maštale vzniklo.

Území Touloucových maštálí leží asi deset kilometrů jihozápadně od Vysokého Mýta na rozmezí České tabule a zvlněných okrajů Českomoravské vrchoviny. Zřejmě nejzajímavější částí území jsou pískovcové skalní útvary Budislavických skal. Pískovcová plošina mezi Budislaví, Jarošovem, Vranicemi a Prosečí, pokrytá lesy, je rozdělena čtyřmi údolními - V Kvíčalnici, Voletínským, Vranickým a Karálky - která ji protínají od jihu k severu. Spolu se svými přítoky je vyhloubila říčka Novohradka, která tak vytvořila soustavu skalnatých údolí zaříznutých místy až do šedesátimetrové hloubky v pískovcích a podložních krystalických horninách. Svahy těchto údolí tvoří pískov-

cové skalní stěny místy rozčleněné do samostatných útvarů: věží a pilířů, výčnělků, rozsedlin a bloků. Některá místa, například Touloucovy maštale a Městské maštale, nesou znaky vývoje skalních měst. Ta se však od ostatních skalních měst ať už v Českém ráji, nebo třeba v Adršpachu liší tím, že nevystupují nad okolní terén, ale jsou zahloubena do pískovcové plošiny pod její povrch.

Jednodušší je přímé spojení záchrané stanice s rezervací

Není divu, že podmanivý a tajemný kraj Touloucových maštálí přitahuje poutníky a výletníky. Ti se často zastavovali v Záchrané stanici Pasíčka a vypyřádali se, kudy

se do Maštálí dostanou. A tak vedoucího záchrané stanice Josefa Cacha a bývalého starostu města Proseč Martina Nováka napadlo, že obě místa propojí naučnou stezkou. „Pěšky přes les je to od nás do Maštálí složitější, a tak bylo jednodušší vybudovat přímé spojení,“ říká Milan Oppa ze Záchrané stanice a ekocentra Pasíčka. Všichni tři se podíleli na naplánování i realizaci projektu.

Projekt ukazuje vznik skalního města i vsakování vody do hornin

„Z dotace bylo realizováno hned několik věcí,“ přibližuje Milan Oppa. „Vytvořili jsme ukázkou vzniku skalního města, ukázkou vsakování vody do hornin, naučnou stezku a panely na ní,“ vypočítává. Ukázkou

vzniku skalního města tvoří tři bloky pískovce osazené u objektu Informačního centra. První je celistvý, neporušený o objemu zhruba metru krychlového a představuje moře v době usazování pískovce. Na druhém bloku jsou připevněny ohlazené pískovcové haklíky, ten prezentuje první stadium zvětvování pískovce. Na posledním, třetím bloku je znázorněno současné skalní město Městské maštale. Bloky jsou doplněny geologickým a geomorfologickým popisem Maštálí.

Ukázku vsakování vody do hornin ukazují také tři kamenné bloky. První je vertikálně instalovaný blok pískovce s otvorem v podobě malé studánky. Ten demonstruje schopnost pískovce propouštět vodu. Další je blok opuky, na kterém se ukazuje schopnost této horniny propouštět vodu, a poslední je blok žuly, na němž je svým způsobem také možné ukázat propustnost

horniny - v porovnání s ostatními bloky je prakticky nepropustná.

Na naučné stezce čekají na návštěvníky informační panely

Naučná stezka, která v rámci projektu vznikla coby propojení záchrané stanice a skalního města, je vytyčena pásovým značením. Začíná u objektu Informačního centra v Návštěvníckém centru pro Národní geopark Železné hory a je napojena na stávající turistické trasy v Boru u Skutče. Její trasa vede přes louku a podél stezky jsou vysázeny ovocné stromy původních druhů, v jejichž skupinkách jsou umístěny panely naučné stezky.

Každý z panelů, připevněných na dřevěném stojanu, informuje o jednom z fenoménů území, a neboť se jedná o skalní město, je docela přirozené, že se začíná geologií.

Záchraná stanice Pasíčka se stará o léčbu poraněných a oslabených živočichů a jejich navrácení zpět do přírody. V areálu stanice se nachází trvalá expozice handicapovaných zvířat, kde je možné pozorovat různé druhy dravců a sov, ale také třeba rysa či vydry.

Pískovec, opuka a rula

Na prvním panelu se seznámíme s pískovcem, opukou a rulou. Dozvíme se, že pískovec je zpevněná, klasická usazená hornina a že horninu lze za pískovec označit, pokud její podstatnou část tvoří zrna o velikosti 0,06 až 2 milimetry. Složení pískovce se liší podle místa výskytu a pískovce mohou mít různou barvu, od šedé přes žlutou až po červenou, někdy může být i vícebarevný. Snadno se drolí a zvětvává. Hojně se využívá ve stavebnictví, sochařství a ke kamenickým účelům. Pískovce jsou společně s písky jedněmi z nejrozšířenějších sedimentárních hornin: tvoří více než čtvrtinu všech známých sedimentů na povrchu Země.

Opuka je také usazená hornina, prachovitý druh slínovce, která vznikala z nejjemnějších částic usazených na mořském dně. Tvoří ji prachovité a jílovité částice, dále obsahuje vápencové složky a jehlice mořských hub mikroskopických rozměrů. Množství těchto jehlic určuje její pevnost a trvanlivost. Kromě nich často obsahuje i zbytky dírkonošů a má bělavou až šedavě žlutou barvu.

Rula je hornina vzniklá za vysokého stupně regionální metamorfózy z kterékoli dřívě vzniklé horniny, ať už z vyvřelých hornin, nebo z usazenin. Ruly vzniklé z vyvřelín se nazývají ortoruly, ruly vzniklé metamorfózou sedimentů jsou pararuly. Je pravděpodobné, že rula tvoří velkou část hlubší vrstvy kontinentální kůry. Pevné a nezvětralé ruly se místně používají ve stavebnictví, i když pro své snadné zvětvávání nejsou nejvhodnějším materiálem.

AKTUÁLNÍ VÝZVY OPŽP PODPORUJÍ PESTROU ŠKÁLU PROJEKTŮ

Priorita přináší stručný přehled aktuálních výzev. Jejich kompletní znění včetně všech podporovaných aktivit naleznete na stránkách programu www.opzp.cz.

<p>Soustava Natura 2000</p> <p>Ukončení příjmu žádostí: 30. 6. 2020</p> <p>Alokace: 350 000 000 Kč</p> <p>VÝZVA PRODLOUŽENA</p>	<p>31. výzva nabízí krajům peníze na dokončení implementace, plánování a zajištění péče o lokality soustavy Natura 2000. Mezi podporovaná opatření patří mimo jiné projekty zaměřené na péči o bezleší, o lesní společenstva, péči o vodní útvary a mokřadní biotopy v územích národního významu, péči o dřeviny mimo les a další druhy péče. K dalším podporovaným aktivitám patří opatření k usměrňování návštěvníků: dřevěné/povalové chodníky, úprava povrchů cest, lávky, zábradlí, schody, žebříky apod. Podporu mohou získat i projekty budování či obnovy prvků pro interpretaci chráněných území: informační panely, naučné stezky, návštěvnická střediska.</p>	<p>Dešťovka pro obce</p> <p>Ukončení příjmu žádostí: 13. 1. 2020</p> <p>Alokace: 1 000 000 000 Kč</p>	<p>119. výzva se zaměřuje na omezení rizika nepříznivých jevů spojených s povodněmi. Mezi podporovaná opatření patří hospodaření se srážkovými vodami v intravilánu a jejich využití. Žadatelé mohou získat peníze například na podzemní nádrže, podzemní a povrchové vsakovací zařízení, průlehy, přeměnu povrchů z nepropustných na propustné, na retenční nádrže a další opatření pro využívání dešťové vody. Mezi další podporovaná opatření patří například projekty na zprůtočnění nebo zvýšení retenčního potenciálu koryt vodních toků a přilehlých niv nebo na obnovu, výstavbu a rekonstrukce vodních děl sloužící povodňové ochraně.</p>
<p>Přirozené funkce krajiny</p> <p>Ukončení příjmu žádostí: 30. 6. 2020</p> <p>Alokace: 40 000 000 Kč</p> <p>VÝZVA PRODLOUŽENA</p>	<p>52. výzva podporuje projekty na posílení přirozených funkcí krajiny. Výzva je zaměřena na tvorbu plánů územních systémů ekologické stability (ÚSES), které jsou jedním z podkladů pro zpracování územně plánovací dokumentace obcí a podkladem pro realizaci skladebných prvků ÚSES, dále pro provádění pozemkových úprav, pro lesní hospodářské plány a vodohospodářské a jiné dokumenty ochrany a obnovy krajiny. Dotaci lze získat na zpracování plánu ÚSES (včetně aktualizace stávajícího plánu). Žádosti mohou podávat pouze obce s rozšířenou působností. Plán ÚSES musí být zpracován dle metodiky vymezování územního systému ekologické stability.</p>	<p>Významně chráněná území</p> <p>Ukončení příjmu žádostí: 13. 1. 2020</p> <p>Alokace: 460 000 000 korun</p>	<p>120. výzva má za úkol zajištění potřebné péče o předměty ochrany na národně významných chráněných územích, jež jsou stanoveny schválenými plány péče, v územích Natura 2000 jsou to souhrny doporučených opatření. Mezi oprávněné žadatele patří AOPK ČR, Správa jeskyní ČR a správy národních parků. Jedná se o aktivitu zaměřenou na omezený okruh žadatelů. Tomu odpovídají i podporované aktivity, jimiž je zajišťování péče o národní parky, chráněné krajinné oblasti, národní přírodní rezervace, národní přírodní památky a lokality soustavy Natura 2000. Dotaci lze čerpat i na sběr informací, tvorbu informačních a technických nástrojů a podkladů pro zajištění ochrany a péče o národní parky, chráněné krajinné oblasti, národní přírodní rezervace, národní přírodní památky a lokality soustavy Natura 2000.</p>
<p>Posílit biodiverzitu</p> <p>Ukončení příjmu žádostí: 4. 1. 2021</p> <p>Alokace: 40 000 000 Kč</p> <p>VÝZVA PRODLOUŽENA</p>	<p>110. výzva Cílem je zastavení úbytku biologické rozmanitosti a degradace ekosystémových služeb. Do typu podporovaných projektů a aktivit patří předcházení, minimalizace a náprava škod na majetku způsobených zvláště chráněnými druhy živočichů s výjimkou opatření proti rybožravým predátorům podporovaným v rámci akvakultury prostřednictvím Operačního programu Rybářství. Podporuje realizaci opatření na zajištění prevence a zmírnění přímých škod způsobených níže vyjmenovanými chráněnými druhy na zemědělských kulturách a hospodářských zvířatech. Podporována budou pouze opatření, která jsou předmětem notifikace u Evropské komise, tedy realizace opatření na zajištění prevence škod způsobených zvláště chráněnými druhy, jako je vlk, rys, medvěd a jezevci. Oprávněnými příjemci podpory jsou fyzické osoby podnikající a podnikatelské subjekty působící v oblasti zemědělské prvovýroby.</p>	<p>Energetické úspory veřejných budov</p> <p>Ukončení příjmu žádostí: 3. 2. 2020</p> <p>Alokace: 2 500 000 000 Kč</p>	<p>121. výzva nabízí dotace na zateplení, výměnu oken, výměnu zdroje tepla pro vytápění, chlazení nebo přípravu teplé užitkové vody, instalaci fotovoltaického systému a mnohá další opatření na snížení energetické náročnosti a zvýšení využití obnovitelných zdrojů energie ve veřejných budovách. O dotace mohou žádat kraje, obce, svazky obcí, vysoké školy, neziskové organizace a mnohé další subjekty.</p>
<p>Materiálové a energetické využití odpadů</p> <p>Ukončení příjmu žádostí: 2. 12. 2019</p> <p>Alokace: 500 000 000 Kč</p>	<p>114. výzva si klade za cíl podporovat způsoby nakládání s odpady, které využívají odpad jako zdroj druhotných surovin, podporovat přípravu k recyklaci odpadu a nakládání s odpady, které vede ke zvýšení ekonomické hodnoty odpadu. Podporovanými projekty jsou výstavba a modernizace zařízení pro materiálové využití odpadů (vyjma skupiny odpadů 17 a 16 dle Katalogu odpadů). Mezi příjemci podpory se řadí široké spektrum subjektů.</p>	<p>Protipovodňová opatření</p> <p>Ukončení příjmu žádostí: 19. 12. 2019</p> <p>Alokace: 150 000 000 Kč</p>	<p>125. výzva je určena pro analýzy odtokových poměrů včetně návrhů možných protipovodňových opatření. Podpora je určena na budování a rozšíření varovných, hlásných, předpovědních a výstražných systémů, digitální povodňové plány, budování a modernizace systému předpovědní povodňové služby, včetně budování a modernizace měřících stanic na regionální a místní úrovni, tvorba digitálních povodňových plánů včetně naplňování sdílených databází Povodňového informačního systému.</p>
<p>Zlepšení kvality prostředí v sídlech</p> <p>Ukončení příjmu žádostí: 30. 6. 2020</p> <p>Alokace: 119 000 000 Kč</p> <p>VÝZVA PRODLOUŽENA</p>	<p>115. výzva podporuje revitalizaci funkčních ploch a prvků sídelní zeleně. Smyslem dotační podpory je posílení biodiverzity a ekosystémových funkcí znehodnocených ekosystémů v sídlech. Žadatelé mohou čerpat peníze na pořízení či aktualizaci studií systému sídelní zeleně s následnou realizací opatření, na zakládání/obnovu funkčně propojených ploch a prvků veřejně přístupné sídelní zeleně (vč. vodních prvků a ploch). Typově sem patří parky, zahrady, sady, stromořadí a další prvky. Dotace se vztahují i na zakládání doprovodných vodních prvků a ploch přírodě blízkého charakteru. Žadatelé mohou být obce, kraje a mnohé další organizace různého typu.</p>	<p>Třídění a recyklace odpadů</p> <p>Ukončení příjmu žádostí: 3. 2. 2020</p> <p>Alokace: 500 000 000 Kč</p>	<p>126. výzva podporuje způsoby nakládání s odpady, které využívají odpad jako zdroj druhotných surovin, podporuje přípravu k recyklaci odpadu, oddělený sběr odpadů, systémy odděleně sbíraných specifických druhů odpadů a tzv. door-to-door systém. Mezi podporované aktivity patří výstavba a modernizace sběrných dvorů, třídících a dotřídovacích linek a dalších zařízení, technologií a systémů pro separaci odpadu, jeho energetické a materiálové využití.</p>

AKTUÁLNÍ VÝZVY OPŽP PODPORUJÍ PESTROU ŠKÁLU PROJEKTŮ

<p>Nakládání se zdravotnickým odpadem</p> <p>Ukončení příjmu žádostí: 1. 9. 2020</p> <p>Alokace: 100 000 000 Kč</p>	<p>134. výzva se zaměřuje na výstavbu a modernizace zařízení pro nakládání s nebezpečnými odpady včetně zdravotnických odpadů (vyjma skládkování). V rámci této výzvy bude možné podpořit pouze projekty zaměřené na nakládání se zdravotnickým odpadem. Mezi možné příjemce podpory patří široká škála žadatelů.</p>
<p>Energetické úspory vládních budov</p> <p>Ukončení příjmu žádostí: 3. 2. 2020</p> <p>Alokace: 2 000 000 000 Kč</p>	<p>135. výzva se zaměřuje na snížení energetické náročnosti a zvýšení využití obnovitelných zdrojů energie v budovách ústředních vládních institucí. Podporuje celkové nebo dílčí energeticky úsporné renovace veřejných budov, včetně projektů realizovaných metodou EPC. Patří sem typicky zateplení obvodového pláště budovy, výměna a renovace otvorových výplní a další opatření, dotační výzva se vztahuje i na výměnu zdroje pro vytápění, chlazení nebo přípravu teplé užitkové vody s výkonem nižším než 5 MW využívajícího fosilní paliva nebo elektrickou energii. Oprávněnými žadateli jsou organizační složky státu, příspěvkové organizace a veřejné výzkumné instituce.</p>
<p>Rekultivace starých skládek</p> <p>Ukončení příjmu žádostí: 30. 6. 2020</p> <p>Alokace: 120 000 000 Kč</p>	<p>137. výzva poskytuje finanční podporu pro rekultivaci starých skládek, které jsou technicky nezabezpečené. Podporovány budou pouze projekty rekultivace starých skládek (stará skládka – tj. skládka, na kterou byl ukládán odpad před účinností zákona č. 238/1991 Sb., přičemž provoz skládky byl ukončen před účinností zákona č. 238/1991 Sb. nebo nejpozději v termínu a způsobem dle § 15 odst. 1 a 2 zákona č. 238/1991 Sb.). Peníze mohou získat pouze projekty, které z provedené analýzy rizik prokážou přijatelnou míru rizika dle metodického pokynu MŽP Analýza rizik kontaminovaného území. Oprávněnými žadateli jsou kraje, obce a města, svazky obcí, podnikatelské a další subjekty, včetně fyzických osob.</p>

INOVATIVNÍ FINANČNÍ NÁSTROJE (IFN) – kombinace půjčky z fondů EU a dotace od SFŽP ČR

<p>Odstraňování průmyslového znečištění</p> <p>Ukončení příjmu žádostí: 31. 12. 2019 nebo do vyčerpání alokace</p> <p>Alokace: 480 000 000 Kč</p>	<p>Výzva č. 1/2017 IFN Inovativní finanční nástroje (IFN) představují nový, účinnější způsob využívání finančních prostředků z Evropských strukturálních a investičních fondů. Jedná se o výhodné půjčky ze zdrojů EU určené na snižování environmentálních rizik, které mohou být kombinovány s dotací z prostředků Státního fondu životního prostředí ČR. Nabídka podpory se vztahuje na projekty z Operačního programu Životní prostředí 2014–2020 v prioritní ose 3, specifický cíl 3.5 – Snižit environmentální rizika a rozvíjet systémy jejich řízení. Zvýhodněnou půjčkou či kombinací půjčky a dotace mohou žadatelé pokrýt 100 procent celkových investičních nákladů. Nově se v rámci tohoto finančního nástroje podporuje rekonstrukce nebo nákup technologií pro monitoring průmyslového znečištění jednotlivých složek životního prostředí. I nadále lze podporu čerpat i na náhrady a rekonstrukce zařízení s cílem zvýšit bezpečnost provozu a nákup technologií vedoucích k omezení znečištění.</p>
--	---

Harmonogram výzev Operačního programu Životní prostředí 2014–2020 pro integrované územní investice (ITI) a komunitně vedený místní rozvoj (CLLD)

Prioritní osa	Specifický cíl	Číslo výzvy	Cílové skupiny	Předpokládané datum zahájení příjmu žádostí	Předpokládané datum ukončení příjmu žádostí
3	3.2 Zvýšit podíl materiálového a energetického využití odpadů	133	ITI Olomoucké aglomerace, ITI Brněnské metropolitní oblasti	1. 3. 2019	31. 12. 2019
4	4.2 Posílit biodiverzitu	87	vlastníci a nájemci pozemků, orgány státní správy a organizace podílející se na ochraně přírody a krajiny (na území MAS)	16. 1. 2017	2. 1. 2020
	4.3 Posílit přirozené funkce krajiny	127	vlastníci a správci pozemků, organizace podílející se na ochraně přírody a krajiny, správci povodí a správci vodních toků (na území MAS)	16. 1. 2017	2. 1. 2020
4.4 Zlepšit kvalitu prostředí v sídlech	128	vlastníci a správci pozemků, orgány státní správy a organizace podílející se na ochraně přírody a krajiny (na území MAS)	1. 10. 2018	6. 1. 2020	

Odebírejte **Prioritu** v elektronické podobě!

Spotřebujeme **méně** papíru, nafty a energií

Dostanete ji **hned** v den vydání

Přistane vám **do e-mailu**

priorita.cz

Pokud preferujete papírový výtisk, tak prosíme o důslednou recyklaci. Časopis do modrého kontejneru, ochrannou fólii do žlutého. Děkujeme!

PŘEHLED VÝZEV OPERAČNÍHO PROGRAMU ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ NA ROK 2020

IDENTIFIKACE OBLASTI PODPORY			ZACÍLENÍ VÝZVY		ZÁKLADNÍ PLÁNOVANÉ ÚDAJE O VÝZVĚ		
Prioritní osa	Specifický cíl	Číslo výzvy	Podporované aktivity	Cílové skupiny	Druh výzvy	Předpokládané datum zahájení příjmu žádostí	Předpokládané datum ukončení příjmu žádostí
1	1.3 – Zajistit povodňovou ochranu intravilánu a hospodaření se srážkovými vodami	143	1.3.4	veřejný sektor	kolová (soutěžní)	3. 2. 2020	6. 4. 2020
		144	1.3.1, 1.3.2, 1.3.3	veřejný sektor	průběžná (nesoutěžní)	3. 2. 2020	11. 1. 2021
		148	1.3.4	veřejný sektor	kolová (soutěžní)	15. 10. 2020	17. 12. 2020
	1.4 – Podpořit preventivní protipovodňová opatření	145	aktivita 1.4.1 – zpracování podkladů pro vymezení území ohroženého zvláštní povodní a aktivita 1.4.3	veřejný sektor	kolová (soutěžní)	3. 2. 2020	6. 4. 2020
		147	aktivita 1.4.1 – zpracování podkladových analýz na státní a regionální úrovni pro 2. období plánování dle Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2007/60/ES, o vyhodnocování a zvládnání povodňových rizik (aktualizace vymezení oblastí s významným povodňovým rizikem, mapy rizik a mapy povodňového nebezpečí, návrhy efektivních opatření jako podklad pro plány pro zvládnání povodňových rizik, dokumentace oblastí s významným povodňovým rizikem, zpracování podkladů pro aktualizaci plánů pro zvládnání povodňových rizik) a zpracování podkladů pro stanovení záplavových území a map povodňového ohrožení a aktivita 1.4.2	veřejný sektor	průběžná (nesoutěžní)	1. 4. 2020	30. 9. 2020
		149	aktivita 1.4.1 – zpracování podkladů pro vymezení území ohroženého zvláštní povodní a aktivita 1.4.3	veřejný sektor	kolová (soutěžní)	15. 10. 2020	17. 12. 2020
3	3.1 – Prevence vzniku odpadů	122	bez omezení, dle PD	kraje, města a obce, města a pověřené obce, původci odpadu, podnikatelské subjekty	kolová (soutěžní)	1. 4. 2020	30. 7. 2020
4	4.1 – Zajistit příznivý stav předmětu ochrany národně významných chráněných území	142	bez omezení, dle PD	orgány ochrany přírody pro chráněná území národního významu a území soustavy NATURA 2000	průběžná (nesoutěžní)	3. 2. 2020	11. 1. 2021
		138	dle PD, vyjma opatření na zajištění územní ochrany a zpracování podkladů pro zajištění péče o území národního významu	orgány ochrany přírody pro chráněná území národního významu, území soustavy NATURA 2000 a PR/PP na pozemcích a/nebo stavbách ve vlastnictví státu s právem hospodaření organizační složkou státu, vlastníci a nájemci pozemků	průběžná (nesoutěžní)	3. 2. 2020	2. 11. 2020
	4.2 – Posílit biodiverzitu	139	bez omezení, dle PD	vlastníci a nájemci pozemků, orgány státní správy a organizace podílející se na ochraně přírody a krajiny	průběžná (nesoutěžní)	3. 2. 2020	2. 11. 2020
	4.3 – Posílit přirozené funkce krajiny	140	dle PD, vyjma opatření na zpracování plánů ÚSES	vlastníci a správci pozemků, organizace podílející se na ochraně přírody a krajiny, správci povodí a správci vodních toků	průběžná (nesoutěžní)	3. 2. 2020	2. 11. 2020
	4.4 – Zlepšit kvalitu prostředí v sídlech	141	bez omezení, dle PD	orgány veřejné správy, vlastníci a správci pozemků	průběžná (nesoutěžní)	3. 2. 2020	2. 11. 2020
5	5.1 – Snížit energetickou náročnost veřejných budov a zvýšit využití obnovitelných zdrojů energie	146	bez omezení, dle PD	veřejný sektor	průběžná (nesoutěžní)	2. 3. 2020	2. 3. 2021

Toto je zkrácená podoba harmonogramu výzev pro OPŽP na rok 2020. Jeho úplná podoba s mnoha dalšími užitečnými informacemi je k dispozici na stránkách www.opzp.cz.

Foto: archiv SFŽP ČR

Vyškov: Vozidlo městské policie

V rámci projektu bylo pořízeno hybridní vozidlo, které je využíváno Městskou policií Vyškov při výkonu služební činnosti.

Podoblast podpory: 5.2 – Udržitelná městská doprava a mobilita

Název projektu: Nákup služebního vozidla pro MP Vyškov

Kraj: Jihomoravský

Okres: Vyškov

Příjemce podpory: Město Vyškov

Ukončení projektu: srpen 2019

Celkové způsobilé výdaje
690 900 Kč

Dotace ze SFŽP ČR
50 000 Kč

Foto: archiv SFŽP ČR

Police n. Metují: Elektromobil pro svoz odpadů

Pracovníci technických služeb si pořídili uživatelský elektromobil, který využívají ke svozu odpadů, údržbě komunikací, úpravě městské zeleně, veřejného osvětlení, při péči o městský hřbitov a dalších činnostech.

Podoblast podpory: 5.2 – Udržitelná městská doprava a mobilita

Název projektu: Pořízení ekologického elektromobilu pro TS Police nad Metují, s. r. o.

Kraj: Královéhradecký

Okres: Náchod

Příjemce podpory: Technické služby Police nad Metují, s. r. o.

Ukončení projektu: červenec 2019

Celkové způsobilé výdaje
1 144 000 Kč

Dotace ze SFŽP ČR
600 000 Kč

Foto: archiv SFŽP ČR

Humpolec: Snížení emisí z výroby

Provoz znečišťoval ovzduší linkou pro galvanické pokovení oceli, zinkových slitin a plynovým hořákem sušárny z kateforetického lakování. Snížení emisí bylo řešeno biologickou filtrací, díky projektu došlo k neutralizaci zápachu z provozu úpravy kovů.

Podoblast podpory: 2.1 – Emise ze stacionárních zdrojů

Název projektu: Pořízení technologie na snížení emisí pachových látek pro KTL linku

Kraj: Vysočina

Okres: Pelhřimov

Příjemce podpory: Lakum-Galma, a. s.

Ukončení projektu: březen 2019

Celkové způsobilé výdaje
2 433 316 Kč

Dotace ze SFŽP ČR
1 459 989 Kč

Foto: archiv SFŽP ČR

Babice: Přírodní zahrada

Cílem projektu bylo vytvoření přírodní zahrady v areálu ZŠ Babice a vybudování venkovní učebny. Celkově bylo instalováno 31 objektů, byly provedeny zahradní a terénní úpravy.

Podoblast podpory: 6.1 – Environmentální vzdělávání, výchova a osvěta

Název projektu: Přírodní zahrada ZŠ Babice

Kraj: Zlínský

Okres: Uherské Hradiště

Příjemce podpory: Základní škola Babice, okres Uherské Hradiště, příspěvková organizace

Ukončení projektu: září 2019

Celkové způsobilé výdaje
588 235 Kč

Dotace ze SFŽP ČR
500 000 Kč

Otaslavice: Retenční poldr

Byla vybudována jednoúčelová nádrž, jejíž celý retenční prostor je vyhrazen k zachycování povodňových průtoků. Nádrž plní funkci transformace povodňových průtoků v lokalitě. Po průchodu povodně se celá nádrž řízeně vyprázdňuje a v mezidobí je plocha zátopy zemědělsky obhospodařována.

Prioritní osa 1, specifický cíl 1.3 – Zajistit povodňovou ochranu intravilánu

Název projektu: Poldr „Močelky“ Otaslavice

Kraj: Olomoucký

Okres: Prostějov

Příjemce podpory: Obec Otaslavice

Ukončení projektu: 25. června 2018

Celkové způsobilé výdaje
6 624 590 Kč

Příspěvek EU
5 630 901 Kč

Foto: archiv SFŽP ČR

Sendražice: Zeleň v extravilánu

Obec vytvoří nová stromořadí a obnoví stávající, které budou lemovat polní cesty vedoucí od hřbitova. Dále je cílem projektu ozelenit část poldru, na kterém se nachází pouze několik volně rozmístěných keřových skupin. Vzniknou prostory poskytující úkryt a potravu živočichům a zároveň vzroste biodiverzita okolí.

Prioritní osa 4, specifický cíl 4.3 – Posílit přirozené funkce krajiny

Název projektu: Regenerace zeleně v obci Sendražice – Zeleň v extravilánu obce

Kraj: Královéhradecký

Okres: Hradec Králové

Příjemce podpory: Obec Sendražice

Předpokládané ukončení projektu: 31. 7. 2020

Celkové způsobilé výdaje
679 614 Kč

Příspěvek EU
543 691 Kč

Foto: archiv SFŽP ČR

Chotýšany: Obnova zeleně

Různověká lipová alej lemující hlavní silnici procházející obcí byla prořezána, byly dosazeny lípy srdčité. Další výsadba a ošetření stromů bylo provedeno na dalších místech obce, součástí projektu byla i protierozní mez se zasakovacím pásem a odvodňovacím prvkem.

Prioritní osa 4, specifický cíl 4.4 – Zlepšit kvalitu prostředí v sídlech

Název projektu: Obnova zeleně v obci Chotýšany

Kraj: Středočeský

Okres: Benešov

Příjemce podpory: Obec Chotýšany

Ukončení projektu: 31. 12. 2017

Celkové způsobilé výdaje
674 103 Kč

Příspěvek EU
404 461 Kč

Foto: archiv SFŽP ČR

Klimkovice: Zateplení domu pro seniory

Projekt obsahuje opatření vedoucí ke snížení vypouštěných emisí a snížení energetické náročnosti objektu domova pro seniory: zateplení fasády objektu, výměnu původních otvorových výplní, regulaci otopné soustavy a modernizaci kotelny spočívající ve výměně stávajících atmosférických plynových kotlů za nový kondenzační plynový kotel.

Prioritní osa 5, specifický cíl 5.1 – Snížit energetickou náročnost veřejných budov a zvýšit využití obnovitelných zdrojů energie

Název projektu: Zateplení obvodového pláště budovy

čp. 245 na ulici Jarmily Glazarové v Klimkovicích

Kraj: Moravskoslezský

Okres: Ostrava-město

Příjemce podpory: Město Klimkovice

Předpokládané ukončení projektu: 31. 1. 2020

Celkové způsobilé výdaje
3 468 396 Kč

Příspěvek EU
1 387 358 Kč

Foto: archiv SFŽP ČR

PŘEDNÁŠÍME, RADÍME, DISKUTUJEME

SEMINÁŘE

Naši odborníci seznamovali zástupce obcí na seminářích o **dotacích na vodovody, kanalizace, ČOV a řešení následků sucha**.

V obcích po celé České republice pokračovaly i semináře o Dešťovce a Nové zelené úsporám.

Třebíč 8. 10. 2019

VÝSTAVY

Výstavní sezóna je u konce, v říjnu jste náš stánek ještě mohli navštívit v Lysé nad Labem na specializované výstavě **Zemědělec 2019**. Odpovídali jsme na dotazy, jak stavět, rekonstruovat a bydlet úsporněji s dotacemi Nová zelená úsporám nebo jak efektivněji využívat srážkovou vodu s pomocí dotačního programu Dešťovka.

KONFERENCE

Vedle seminářů se konaly také konference určené pro odbornou veřejnost. Například v **Budišově nad Budišovkou** se na konkrétních příkladech řešily inovativní možnosti rozvoje moderní energetiky ve městech, obcích a v jimi zřízených firmách. Samo hostitelské město jeden takový projekt spustilo (více v rubrice Úspěšný projekt v tomto čísle).

Na XVI. konferenci samospráv Olomouckého kraje 2019 zazněly kromě jiného informace o dotacích, ředitel Státního fondu životního prostředí ČR Petr Valdman jako jeden z přednášejících seznámil přítomné s aktuálními a chystanými dotačními programy Ministerstva životního prostředí a Státního fondu životního prostředí ČR.

ZAPIŠTE SI DO DIÁŘE

Chcete se dozvědět více o dotacích, které může vaše obec čerpat v oblasti životního prostředí? Plánujete rekonstrukci svého domu a zajímá vás, kolik byste mohli ušetřit s programem Nová zelená úsporám nebo jak efektivně využívat dešťovou vodu v domácnosti i na zahradě? Přinášíme vám přehled akcí, na kterých tyto informace najdete.

VELETRHY A VÝSTAVY

INFOTHERMA 2020

20.-23. 1. 2020, Výstaviště Černá louka Ostrava

Srdečně vás zveme na již 27. ročník mezinárodní výstavy Infotherma. Věnuje se tradičně vytápění, úsporám energií a smysluplnému využívání obnovitelných zdrojů v malých a středních objektech. Mezi vystavovateli nebude znovu chybět infostánek Státního fondu životního prostředí ČR. Představíme vám programy Nová zelená úsporám a kotlíkové dotace, které úzce souvisí s moderními trendy vytápění a využívání obnovitelných zdrojů. Poradíme vám, na co vše a jak státní příspěvek získáte, kolik můžete ušetřit, jak správně podat žádost nebo jakých chyb se vyvarovat.

SEMINÁŘE

Dotace na vodovody, kanalizace, ČOV a řešení následků sucha

Středočeský kraj

Hulice / 13. 11. (9:30-13:00) / Návštěvnické středisko Vodní dům, Hulice 118

Moravskoslezský kraj

Ostrava / 19. 11. (9:30-13:00) / Obchodní akademie a Vyšší odborná škola sociální, ul. Zelená 2824/40A, Ostrava-Moravská Ostrava

Dotace na výsadbu stromů a školní areály v přírodním stylu

Hl. město Praha

12. 11. (9:00-12:30) / Magistrát hl. města Prahy, Mariánské náměstí 2, Praha 1

Olomoucký kraj

Olomouc / 21. 11. (9:30-13:00) / Magistrát města Olomouce, Hynaisova 10

Nová zelená úsporám + Dešťovka

Jihočeský kraj

Volyně / 14. 11. (17:00) / Městské kino, nám. Svobody čp. 41 (dvůr),

Velvary / 14. 11. (17:00) / Sál ZUŠ Velvary, Třebízského 204

Borovany / 18. 11. (18:00) / Prostory Komunitní školy v Podzámčí,

Žižkovo náměstí 107

Dobříš / 27. 11. (17:00) Kulturní středisko Dobříš – učebna, Mírové náměstí 68

Máte zájem o seminář ve vaší obci? Napište na seminare@sfzp.cz.

www.dotacedestovka.cz

www.narodniprogramzp.cz

www.opzp.cz

www.novazelenausporam.cz

EVROPSKÁ UNIE
Fond soudržnosti
Operační program Životní prostředí

STÁTNÍ FOND
ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ
ČESKÉ REPUBLIKY

Priorita | měsíčník Státního fondu životního prostředí ČR | vydává Státní fond životního prostředí ČR, rezortní organizace Ministerstva životního prostředí | ročník 12 | číslo 11 | listopad 2019 | časopis je distribuován bezplatně, pouze na území ČR | **adresa redakce:** Olbrachtova 2066/9, 140 00 Praha 4 | **kontakt na redakci:** priorita@sfzp.cz | **objednávky:** www.sfpz.cz, www.opzp.cz | **redakce:** šéfredaktor: Jan Rödling; redaktorka: Barbora Scheinherrová; grafická úprava: Eva Štanglová | číslo registrace: MK ČR E 18178 | Tento časopis je tištěn dle ekologických standardů. | Texty z časopisu Priorita je možné přetiskovat za předpokladu uvedení autora a zdroje.

Prosíme o správné vytrídění recyklovatelného obalu i časopisu.